

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA”

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK S KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„Az első magy. orsz. pinczemeszterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéházi segédek egylete”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfejvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata” az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek, az „Kassai vendéglősök, kávéosok, kormesárosok és pinczerek egylete”-nek, az „Székesfejvári vendéglősök, kávéosok és italmérők ipartársulata”-nak, az „Ujpesti szállodások, vendéglősök és koremsárosok ipartársulata”-nak és az Országos pinczér-egyesület budapesti központi mozgalmi bizottságának, A „Budapesti főpinczerek övadék letéti társasága mint szövetség”, a „Győri vendéglősök, kávéosok, italmérők ipartársulata”-nak, a „Temesvári kávéos és vendéglős ipartársulata”-nak a „Magyar szakácsok köre”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Félévre . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Évnegyedre . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Leng a zászló!

— Szózat a vendéglősökhöz! —

Mintha ünnep volna mostanság dologtevő napokon is, házaink ormáról a háromszínű magyar lobogó integet a járó-kelő felé. Az a zászló, melynek a színeit multunk példázására, jellemünk kifejezésére a mi nemes fajtánk izlésétől felmagasztosult költői fantázia róttá egyévé.

A piros nagy szeretetünket, mitől sem rettenő odaadásunkat jelenti a szabadság iránt; a fehér jóakaratumkat mindenkihez, békességes szándékunkat, a jogainkat nem csorbítókhöz; a harmadik szín, a zöld, pedig gyászunk és halhatatlanságunk jele. Gyászunké azért, mert a mit annyi szenvedés árán megérdemeltünk: a jobb jövőt még ekkor nem érthettük el. Ám ebből a gyászból fakad a mi nemzetünk még sok ezer évig tartó életének a bizonyosága is; mert a kinek reménye van, az nincs veszve semmi sors alatt. Lobogóink zöld színe tehát nemcsak betöltetlen s jogosult vágyaink fájdalmát kelti föl bennünk, hanem azt a régi, soha nem lohadó reményünket is, a melyet így fejez ki ősi, valahonnan messze Ázsiából magunkkal hozott s ma is lelkesítőn fel-felzendülő nótánk: „Mégvirrad még valaha, lesz még a magyarnak is jó napja!”

Lesz! Igen is lesz, csak értsük meg az idő szózatát s a vélemény és a hivatás különbözősége mellett is úgy tudjunk összeforrni, mint ez a három szín nemzetünk lobogóján!

Ez a mi szent lobogóink, melynek a színeit az egy igaz Isten hatalmát

tündöklő nap ragyogtatja a felhőkbe verődő emberkönyek s az ég áldásának virágszirmokra hullt harmatcseppjeinek szívárványaiban.

Ez a mi szent lobogóink, a mely vezetett bennünket az Árpádok dicső századaiban, a nagy Lajosok daliás időiben, a Hunyadiak véres, de diadalmas harczaiban, majd Thököli, Bethlen, Bocskay, Rákóczi és Kossuth önvédelmi tusáiban; ez a vérünkkel szentelt, könyeinkkel áztatott lobogó vezéreljen bennünket mostan is ebben az ezeréves alkotmányunkért, szabadságunkért megindult, életet és vagyon nem, csak értelmet és meggyőződésből kihajtó, erős akaratot s tiszta lelkiismeretet kívánó küzdelmünkben!

A házaink ormán lengő magyar zászló, mely a király szavára békés, nemes harcra hí mindnyájunkat, ezeket a gondolatokat keltette föl bennünk s ezt óhajtjuk, hogy minden olvasónk szívébe ugyanezeket írja be szellőkkel és szélvészekkel játszó szárnyverésével.

Ha lehetne is szavunk a politikához, a pártok törekvéseinek megítéléséhez, akkor is csak ezzel az intéssel fordulnánk olvasóinkhoz, a mivel így: „A haza minden előtt!”

Az a haza, a mely a nemzet, életünk teljessége: emlékeink és küzdelmeink, örömeink és boldogulásunk tanyája, forrása.

E cél lebegjen előttünk, ennek a hazának a nagysága, vagyis ezt a hazát képező magyar nemzet jóléte, aztán — hogy a viruló nemzetben a mi szerény osztályunk, a vendéglősiparosok szintén boldogulhassanak.

E végből arra figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy *kövessenek el mindent, hogy szakmánkból legalább egy méltó férfi kerüljön az ország házába, vagy — a mennyiben szervezetleniségünknel fogva s öszmagunkhoz való bizalmatlanságunk miatt ez alig rémülhető — legalább oly jelöltet pártoljunk, a kiről tudjuk, hogy érti ügyeinket s hozzáink őszinte jóakarattal van.*

Ha nem így járunk el, úgy a vendéglősökért most még hiába leng a zászló, mert a kik alatta győztesen vonulnak a politikai küzdőterre, egy sem fogja szakmánkat öntudatos szamba vendő polgárok működési terének tekinteni s a mint eddig, ezután is védtelen szákmányai leszünk a financiális érdekeknek.

Ezt tudva, magukra vessenek szakértársaink, ha léhálnak vagy kishitűeknek bizonyulnak.

Ihász György.

Az 1905. évi borvizsgáló-bizottság. A földmívelési miniszter a borvizsgáló bizottságok tagjaivá az 1905. évre a következőket nevezte ki: a budapesti borvizsgáló bizottságba: *Ágoston József* királyi tanácsos, földbirtokos, *Forster Géza* az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóját, *Dörgei Gyula*, császári és királyi kamarás, földbirtokos, *Herzeg Mihály* egyetemi tanár és *Lindmayer Ferencz* székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagot; a kolozsvári borvizsgáló bizottságba: *Jósika Gábor* báró császári és királyi kamarás, földbirtokos, *Szentkirályi Ákos* dr. gazdasági tanintézeti igazgatót, *Tokajy László*, az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkárát, *Weisz Józsefet*, az Erdélyi Pinczereget igazgatóját és *Wildburg Aladár* báró császári és királyi kamarás földbirtokost. Ideje lett volna, ha a miniszter

Telefon: 63-90.

FANDA ÁGOSTON HALÁSZMESTER
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Első budapesti mindennemű élő és jegelt halak nagy raktára. Szállít a legmagasabb királyi udvar, valamint József Ágost főherceg Ő fensége udvara számára. — Budapest székesfőváros összes nagy szállodáinak és vendéglőseinek szállítója.

gondoskodott volna, hogy ebben az évben már Fiumében is működjék egy borvizsgáló bizottság, vagy legalább is ott egy vegyvizsgáló intézet létesíthessék.

A kövezetvám.

Lapunk volt az első, a mely szavát tette a székesfővárosi kövezetvám kérdésé.

Ráműtöttünk arra, hogy a kövezetvámot sem Bécs, sem más nagy város nem ismeri s ez a vám az oka piacunk drágaságának. Eppen ezért több ízben sürgettük, hogy a kövezetvám töröltesse el.

Azon nem csodálkoztunk, hogy indítványunk a főváros bizottságában visszhangra nem talált; de a közjó iránti érzékeltenségek kellett tulajdonitanunk azt, hogy a sajtó is halgatatlanság mellett az eszmét.

Annál nagyobb örömet kellett bennünk a kereskedelmi miniszter leírata, a melyben az élelmiszerek drágulása alkalmából az árszökkenést eszközöl a kövezetvám leszállítására figyelmezteti a város urait.

Hogy a miniszteri szót azonnal megszívlelje a tanács és a kögyűlés, alig remélhető; de ez mit sem von le a miniszteri szó fontosságából és értékéből.

Egyet bizonyosan elér vele, azt, hogy a közvélemény szeme kinyílik, megismeri a piaci drágaság s a nem kielégítő behozatal okát; tehát követelni fogja a kövezetvám eltörlését, vagy legalább is a leszállítást s így a székesfőváros előbbutóbb kénytelen lesz foglalkozni a kövezetvám kérdésével.

Most ugyan a drágaság, a télre és tavaszra fenyegető inség aktualissá tenné a sürgős intézkedést; de a tanács, a mely keveset szokott törődni a lakosság jólétével, aligha fog serénykedni.

Majd azzal bujlik ki kötelemlől, hogy kedvezményeket ad homni burgonyaszállítóknak s a vidéki termelőket érzékenykedő felszólítással iparkodik rábíri arra, hogy ne Bécsbe és külföldre szállítsák, hanem Budapestre hozzák terményeiket kevesebb haszonért.

Amde az ilyen felhívásnak fogantatja aligha lesz, mert válságos helyzetben levő gazdáink ugyancsak rá vannak szorulva a haszon-többletre.

A hazafias áldozat, a polgárok megélhetéséről való gondoskodás sora tehát a fővárosban van. Ha ez megtszi a magát, joggal kérheti és várhatja ezt az államtól s némely esetben az egyesektől is, különösen a kereskedőktől.

Egy bizonyos, az, hogy a kövezetvám kérdése akuttá vált s ezt feledésbe merülni nem engedhetjük.

A közönségnek saját érdekében mindent el kell követnie, hogy a kövezetvám eltörlése, illetőleg leszállítása hangos követeléssé váljék.

Nem szabad az ügyet a várospatya kérdéselmeskedése és szűkeklébelege martalékal dobni. Klubokból és népgyűlésekből hangozzék el a publikum követelése; mert a városi hatóságnak kötelessége, hogy a közkiadások fedezésére egyéb eszközre is legyen az adóprésm.

Ebben a tekintetben már utaltunk az angol városok példájára, a melyek szövetkezetek létesítéséből merítik tekintélyes jövedelmeiket.

Kövesse ezt a példát Budapest is s a polgárok elől a kenyeret elrabló kövezetvámot minden rázkódás nélkül eltörlheti.

Utaljunk erre és követelőzzünk s főleg a vendéglősök hallassák szavukat, mert a kövezetvám az ő vállalkra nehezedik legjobban.

Vendéglősök a fogyasztó-szövetkezetek ellen.
A kiskereskedők és kisiparosok egyesülete fölkeré a budapesti vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát, hogy csatlakozzék a Budapesti fogyasztók szövetségé ellen indított mozgalomhoz. Az ipartársulat a főhívtást tárgyalta és kimondta, hogy a fogyasztó-szövetkezeteket, a melyek ártalmas üzleti ellenfelei a vendéglősöknek, nem pártolhatja. A vendéglőt mindenféle közteher nyomja és hatósági rendszabályok korlátozzák, a szövetkezetek pedig *közterhet alig viselnek* és így könnyű versenyben győzik le a vendéglőst. A fogyasztó-szövetkezetek ellen a vendéglősök országos szövetségé is állást foglalt, kimondván, hogy a *kiskorcsmárosok ipartársulata részéről terbe vett* Vendéglősök és korcsmárosok országos hitel- és fogyasztó-szövetkezetet is károsnak tartja és nem támogatja.

Virrad!

Megmóduult az élet!
Verejtek mindenütt, néhutt meg véres is. Magyarország polgárainak lelkiismerete nyilatkozik meg mostan a maga módja és meggyőződése szerint!

Politikai vetésnek most lesz politikai aratása!
Szaklap lévén, politikával nem foglalkozunk!

Mindenkinek meggyőződése szent előtünk, a melyet úgy kell tisztelni, mint az oltárképet!

Egyre azonban két évtizedes hazafias multunk közelebb, hogy a jelen fejezestett politikai világban felemeljük intő szótunkat, hogy agyonadózottat iparunk egyetlenegy iparüzője sem feledkezzék meg arról a szent kötelességről, a melylyel szeretet hazája és ipara iránt tartozik.

Szeretett magyar hazánkban a mi iparunk húzza a legnagyobb jármót a megadóztatásban és minden rendű és rangu, jogos és jogtalan megrendszabályoztatásban.

Megadással túrtuk. Rut visszavonásunk, egyenetlenkedésünk és pártoskodásunk kemény büntetése gyanánt csövesült szakadt ránk ez az áldás!

Minden iparág szövetkezté tömörült s az alkotmány védő bástyái közé ékelődött!
Csak a miénk maradt árván, egyedül, Csáky szalmája gyanánt!

Minden iparágunk megvannak törvényben gyökeredző klauzulái, csak a miénk az egyetlen, melyet még az ág is húzhat!
Védőnk a finansz!
Vádlónk a finansz!

A mint a sors szerzéye magával hozza!
Virrad! Minden iparág testületben, szövetkezetben áll s jogot követel a megélhetéshez, felvirágzóashoz és nehéz terheinek megkönnyítéséhez, jöllehet az állam, megye, község és egyház teherviselésében csak — lógós, olyan ebugatta hámos figuráns, a mely csak nyirít és ficzánkol, de soha sem feszíti meg az istrángot, a mikor kellene.

Virrad! Mi mégis sötétben ülünk. Közénk szállt a pártos szellem, mely az egyetértés és együttérzés védő angyalát kikergetés közüll!
Azórt nem szervezkedtünk. Azért nem állítunk magunk kebeléből egyetlenegy képviselőt sem, a ki az országházban jogos követeléseinket tolmácsolná, előadná sérelmeinket, jogorvoslatot kérné és valami novellát eszközölne ki. Veszett fejcsének legalább a nyelét!

Virrad! Isten bocsássa meg könnyelműségünket, hogy érdekeinkről ennyire megfeledkeztünk!

De sebj! Virrad! Csak most a tizenkettedik órában legyünk éberek! Csak most álljunk résen!

Ne szalasszuk el a jó alkalmat, a mely ritkán kínálkozik!

Virrad! Ébredjünk! Közeledek január 26-ika! Kérjük fel a leendő t. honatyákat, hogy a mi érdekünkben is emeljék fel szavukat. Ha melléke, hogy melyik zászlóhoz esküdött a nagyságos címért és busás napidjért.

A fő az, hogy a mi érdekünkben szölyaljon fel ott a dunaparti fényes márvány palotában.

Mert minél több pártból, minél több honatya szölyal fel, annál nagyobb lehet a kilátásunk, hogy a képviselőházi iratárban elhelyezett, porlepte petíciónk 12 pontja legalább részben a törvény paragrafusai közt foglal majd helyet.

Ha esetleg egyik-másik t. honatya megfeledeznek ígeretéről és ellenünk szavazna... Lesz még választás és bőséges alkalmat adhatunk neki, hogy csendes pipa mellett elmélkedjék, hogy is volt az akkor, mikor ő is a dunaparti fényes márványpalotába járt.

Virrad! Ébredjünk és cselekedjünk, mert az idő eljár!

Az érdekek védelme.

Szaktársaink közül sokan visszavonják magukat a társulati élettől, mert — szerintük — azokban az ő érdekeik nem találhatnak védelmet.

A ki elhallgatja a baját, azon bajos segíteni, a ki a hol nincs, nem is védelmezhet.

Eppen ezért buzditotuk szaktársainkat, hogy vegyenek részt egyesületeink életében.

Ha azokban némely mozgalmat helyeselni nem tudnak, ne vonuljanak duzzogva félre, hanem az egyesület kebelében iparkodjanak kartársaikat igazaiokról meggyőzni.

Ha így járunk el, úgy lesz erős, gyümölcsöző egyesületi életünk, lesz érdekeinknek hathatós védője s évről évre fognak majd szerelmek.

Ha vagyonra, üzleteik minőségére van is különbség vendéglős és vendéglős között, de nincs különbség iparunk általános feltételei és követelményei tekintetében.

Eppen ezért nem húzódjunk vissza a közügyektől, ne forgácsoljuk szét erőnket; hanem tömörüljünk teljes számmal ipartársulatainkban és országos szövetség kebelében s tanuljunk meg végre valahára egyesült erővel egymásért, mindnyájan egyikünkért is cselekedni.

Tanuljunk a kereskedőktől, a kik most szervezik országos egyesületüket s ennek szükségét, mint a M. K. írja, imigy fogják föl:

„Igaz, hogy van különbség kereskedő és kereskedő között. Igaz, hogy *sokszor ellentétes érdekek* fognak kielégítést keresni az országos egyesülésben. Lesznek ellentétek a különböző kereskedelmi ágak között és lesznek összeütközések nagykereskedők és kiskereskedők között. Ha magasztos hivatást teljesít az országos egyesülés már akkor is, ha a kereskedelem közös érdekeinek megóvására, közös bajainak és sérelmeinek orvoslására törekszik: még nemesebb, még magasztosabb és — a mi a legfontosabb — még életbevágóbb misszió vár reá akkor, a mikor az érdekösszeütközések kerülnek majd fóruma elé. Az ellentétek kiélesedését meggátolni, a már kiélesedett ellenté-

teket összeegyeztetni: lehet-e ennél nehezebb feladata egy egyesülésnek, mely a kereskedelem egyetemes érdekeinek képviselésére vállalkozott a mai kereskedelmellenes irányú korszakban?"

Nagy igazság rejlik ezekben a sorokban. Az ellentétnek is van összefoglaló ereje, ha igazság vezet s az okosságra hallgatnak.

Az egyesülés éppen arra való, hogy az ellentétek, melyek az életben csak két-választhatnak, itt összeforrasztanak az érdekek és kívánalmak bölcs összeegyeztetésével.

Gondolják meg a vendéglősök, hogy senki sem lehet a maga részrehajlatlan bírója és senki sem lehet erős egyedül. Tömörüljünk!

Amerika vendéglői élete.

Az idegen bálványozás veszedelmes nyavalyája a magyarnak. Nagy kárát vallottuk és valljuk ennek mind anyagilag, mind a nemzeti szellemben való haladás rovására.

Külföldről jöven, csak magasztalással vagyunk tele, ellenben a mi hazai, azt mind fitymáljuk és ócsároljuk, bármily szép, nagy s dicséretes legyen is.

Hogy mily nevelés és ártalmas hazugságokba sülyeszt ez az ostoba, igazi műveltség hiányára valló szokásunk, élesen domborodott ki *Gerster Miklós* felolvasásából, melyet amerikai élményeiről tartott a „Vízcsöpp-társaság”-ban.

Ebből az igazat leplezetlenül kimondó, a valót őszintén feltáró előadásból közzöljük az amerikai vendéglős-ippara vonatkozó részeit, a melyek ránk és a közönségre egyként tanulságosak.

Tanulságosak, mert azt mutatják, hogy a mi vendéglős iparunk, ha nem is szeretlenkedik szálloda-kolozsuk építésével, több tisztaságot, kényelmet és figyelmet ad, mint az újvilági.

Akár a civilizáció vívmányainak fölhazsnálását, akár a kiszolgálást tekintjük, a mi vendéglősök és szállodáink előnyben vannak; a konyha tekintetében pedig ma is áll a régi jó idők büszke mondanása: „Extra Hungarum non est vita!”

De halljuk *Gerstert*:

Alig, hogy megláttam az amerikai szárföld kolompását, Szendihuk szigetét, menten huszemeletes házak, petroleum- és vasutikályák, szeressen gigerik, lincselő csöcselék, meg az utolsó mohikán képe kavargott fejemben. S a mint Newyork ágaskodó házerdeje a sárgás ködből bontakozni kezdett, bomlott kíváncsiságom nőttön-nőtt. S a mint hajónk trombiták hangja közben kikötött és én szomszomszám szemmel Amerika partjára lesiettem — máris élelem került az új világ egyik nevezetessége: az Egyesült-Államok-finánca. Nekiesett podgyásznak s minél inkább tiltakoztam, annál inkább halomra hajgálta koffereim holmiját. Sajnos, későn tudtam meg, hogy a halomra hajgálás — suttomban — egy talléron megváltható.

A holmimat hamarosan visszagyömöszöltem s bérkocsin, piszkos, hepehups utczákon a szállóig döcögtem. A finánc és a rossz ut kellette rossz kedvem a szállóban jóra fordult. Tágas márványcsarnokban telegráf- és telefonállomás, könyves- és szivarosbolt kínálkzott. Szeressen szolgálk egész raja kapta el holmimat és kísért az ofissz onix-asztalához

a hol fürdőszobás lakószobát kínáltak. Örömmel fogadtam. Az egyik livrés szeressen szobamba kalauzolt s kisvártatva jeges ivóvizet hozott. Beh jól esett egy korty hideg víz a nagy melegben! Már szinte azt hittem, hogy a paradicsom pitvarába kerültem. Csakhogy a melengtöt hitet hamar elfujta a valóság fagyos szele.

Beesteledvén, hiába tapogattam végig szobám falát, a villamos lámpák igazító csapját nem birtam megtalálni. Gyertyánt is hiába kerestem. Akkor vettem csak észre, hogy ágy sincs a szobában. Jldtemben kétszer nyomtam meg a csengő gombját. Percek, kinos percek mulva végre kopogás nélkül rontott be hozzám valami szolgáló szellem. Megkértem, gyujtana meg a világot s mutatná meg, hol az ágyam. Ingerült hangon rám szuszogott: Mit csengetek kétszer, most hiába hozott egy kancsóval jeges vizet; különben sem járja, hogy olyanért fáradszszák, a mi nem a dolga, a miért fizetés nem jár neki. Igértém borrhálóval neki, csak-hogy könyörüljön rajtam. Ól rájt — szolt a feketeképu emberi alak — s egyenkint világosra csavarta a csillár lámpáit, Szent Kleofás! mit láttam: Edison hazájában még nem ismerik a villamos-lámpák közös kapcsoló csapját!

A világszágót megteremtven, nigróm nekiment egy túkrós szekrénynek, földre rántotta aajtját s a szekrényből hirtelen lett ágyra mutatván, vigyorgó képpel megnyugtattott, hogy mások segítségére már nem lesz szükségem. Ejjeli szekrényt és asztali lámpát kívántam még tőle. Valami nagyon nagy tréfának vehette óhaját: roppant röhögésnek eredt. Olyan haszontalanság nincs Amerikában, uram — bugyogott a szó belőle — az alváshoz elég az ágy magában is.

Másnap reggel azon porosan szedtem be az ajtóim elé kirakott ruhát, cipőt, a hogy este kitettem. Haragra gerjedtem és az elécsöngetett négert lehoradtam. Még neki állott feljebb. Kijelentette mindenkélelt: nem tűri, hogy vele gorombáskodjanak, továbbá, hogy nem érti, miféle jogon követelem tőle a ruhatisztogatást, végül pedig a sublek dzsentlmen offisszába utasított, a hol 10 cent ellenében megtisztogatnak. Mit volt mit tennem. Megkövettem a szolgálk urat és szépen megköszöntem szives fölvilágosítását.

A szálló étkezőjében újabb meglepetés ért. A hogy a küszöbön átlépek, előm siet egy szigorú ábrázatu, frakkos fölmiczérféle dzsentlmen és a terem közepe táján álló asztalhoz tessékel.

— Köszönöm — mondok — majd inkább az ablakhoz ülök.

— Ide kell ülnie, uram — mondja ő — az ablakajtókra később kerül a sor.

— Pedig oda ülök. Jó lesz a pénzem maguknak ott is.

— Üljön oda, ha tetszik, de enni csak a kijelöltem helyen kap.

Több szóra se méltattam az orczátlan frakkibetűt. Sarkon fordultam s az offisszban a főfő mindenegyébtől, a menedzsertől kértem elégtételt.

— Szó sincs sértésről, uram — adta a választ — nálunk ez a házirend.

Ez? Kerestem hát barátságosabbnak tetsző vendéglőt magamnak. Megjártam — ott se fogadtak különben. Bár kegyetlenül mart már az éhség, leszerelni nem akartam és csupán elveim föntartása mellett ültem le a rámerőszokott székre. Fehérkötös pinczér csoszogott hozzám jeges szilkével kezében. Poharamba jeget

rakott, vizet töltött beléje és nagy leereszkedéssel kezembe nyomta az étlapot. Majd papírost és ceruzát nyujtott felém, hogy minden ötöt illető óhajomat rájegyezzen. Rég kibőngésztem és megirtam rendelésemet, mire a kegyes pinczér ismét visszakerült hozzám. Főlkapta a cédulát, czvikkerét föltette s nyugalmasan végigolvasta rendelésemet. Azután fitymáló mosolyal meglecézettett, hogy máskor a „breast” szót ne e-vel, hanem ae-vel írjam s eltávozott. Vártam — vártam — sokáig vártam. Kékült, zöldült már szememben minden, mikor végre hozta a pinczér a megváltást, de nem volt köszönet benne. A levest, halat, sültet, tésztát, sajtot, bort és feketekávé, mind egyszerre, kirakta az asztalomra. Hiába tiltakoztam, hiába kérleltem — nem orvosolta bajomat még a főpinczér se. Máskor persze mindjárt a borrhálóval kezdtem minden pinczérrel a társalgást. Megvolt a látásja. Egyébként is csak nagy borrhálóval osztogatása árán birtam magamnak az életet Amerikában némileg türethetővé gyurni.

A sokezeresztendő óriás fákkal tűzdelte jozemti-park és a pokoli gejzerektől gőzölgő jelosztón-park nagy szállóban ismeri csak meg igazán az ember az étkész amerikai rendjének netovábbját. Mikor dölben és este megszólal az asztalhoz hívó harang, az étterem zárt aajtja felé tudul a vendégsereg. Az ajtón időközönként anyi éhezött ereszenek be, a mennyi a terem egyike felének asztalaihoz elfér. A hogy leült, megkérdi, teát vagy kávé, kiván az ember, elhozzák s nyomban körülhordják az ételeket. Kínálásról szó sincs, mindenkinek tányérjába rakják járandóságát. A salátaféle, a tészta, meg a gyümölcs már ott van az asztalon. Onnan eheti az ember. Mire véget ér az evés, kinézik és más ajtón kitessekelik a vendéget. Azután új csapatot ereszenek a terem másik felén időközben frissen terített asztalokhoz. S így folyik tovább az etetés, míg az utolsó vendéget is kituzkolták az étterem aajtján. Nálunk a csordát szokták csapatonként a vályuhoz s onnan terelni. Amerikában a vendéggel bännak nemkülömben. S ezt nevezik a jenki az emberi méltóságot megillető szabadságnak!

Hagyján volna még mindez, csak józú ételt kapna az ember. Emelyítő, vagy izetlen az amerikai konyha föjtje. Bajosan, vagy sehogy se bírja európai ember lenyelni — a magyar legkevésbé. S nemcsak a szállók, hanem a gazdag magánosok konyhája is egyformán vétkeznek — a nyelv, meg a gyomor hivatása ellen. Mutatóba fölsorolom, mivel tartottak engem „jó” napon. Reggelire kaptam kerti szamóczát tördelt pászkával (forsz), tejföllle és cukorral, azután zabadarát (ótmil) vajjal, tejföllle és cukorral, hozzá kávéesszenciás melegített tejjel és pirított kenyert vajjal. Pörköltkávét szemeket, szegfűszegét és mézes pattogatott kukoricát is raktak az asztalra, a mit én nem — hanem a bennszülöttek annál inkább ráricsáltak közbe-közbe. — Délebbre — a mit az amerikai hol löncsnek, hol dinernernek nevez — osztrigát édeskés, csipős mártással, füstszag rostélyost (tenderloin szték) nyers paradicsommal és rebarbaralekvárral vastagon megrakott vajlespenyét (róbarbar páj), hozzá teának keresztelt guacsikonatot, póréhagymát, nyers zellert, fehér, száraz, izetlen buzakenyert, meg vaját tálatlak elibém. — Estebédre — a minek hol dinner, hol szöpper a neve —

édesség zellerlevest, egérszagu halat pörkölt vajjal, keményre sült, fekete héjú nyers vesepecsenyét (szilójn szék) sós vízben főtt zöldpaszulyval és tejfeles kukoricával, csontostul keskeny szeletekre szabdalt, száraz, izetlen, főtt kappant tintaizú befőttel, tejfőlés barackfagyalított és rokfőr-sajttal behintett, nyers salátaleveleket, mindehhez kicsi, kerek, forró málekenyereket és vajot adtak. Czigánygyomor kell az ilyen ételmhez! Én örök gyomorgörccsel bűnhődtem eme fogyatékoságomért.

Libabőrösök lesznek ma is, ha rá gondolkodok, mit csicsereget nekem egyszer ebéd után egyik jenkí asszony utítársam.

— Ah, uram, csak a kínai szakács tud igazán fölséges ebédet főzni.

— Mai ebédünknel különbet bizonyára nem — évődtem vele.

— Persze, hogy nem. Hiszen mai ebédünk is kínai szakács főzte. — Nálunk — mondta nagybűszkén — minden jóra való helyen kínai szakács főz.

Kellemetlen az is, hogy beszéd közben hol a vállát veregetik, hol a karját fogdossák, hol a kabátját ránczígálják az embernek. Egyszer meg, a szálló írószobájában, a hogy éppen levélbe öntöm keverseimvel, valami máleszájú jenkí hirtelen karomba bök és rám mordul: — „meecs”, mely barátságos közeledés mély értelme, hogy gyújtót adjak neki. Hüledezve adok, rágyújtok, a skatulyát íróasztalomra teszi és szótlanul távozik. Ezt az egyszerű módját a felhívásnak, kérésnek és köszönetnek csak az amerikai érti igazán. A köszönet nála magától értetődik s így ritkán foglalja szóba. A köszöntést sem tartja nagyra, előkelő társaságban is köszönet nélkül ki-be járnak az emberek. De ha már szóba áll valakivel a jenkí, a rángással megszerzett kézzorítást a világrt miután busás borralvalót sikerült zsebemből kinéznie, köszönetil kiemelt kapta el és kiadósan megszorogatta.

Sok ehhez hasonlót mond el Gerster az amerikai nevelés és boszantó fölszeg műveltségére, nyerseségre és elbizakodottságra való szokásokról. Ha mindenki ily híven számolna be élményeiről, bizonyára kevesebben vágyódnának az amerikai eldorado!

Áldassék Rákóczi emléke.

Nagyságos fejedelmünk, — a világnak Krisztus urunk után legutóbbi jellemű, legnemesebb lelki embere, II. Rákóczi Ferenc idegen sirjából, a hol nem nyugtathat, nemokára nagy triumphussal hazatér. Nagy lesz az örömünk, hogy a hazá keblébe fogadhatja; de nagy lesz a szomorúságunk is a miatt, hogy ez a föld még mindig nem szabad s az ő népe még mindig harezol „pro libertate”. Hogy mily nagy volt ő, népének mily igazi gondviselője, kitűnik a „Magyar Borkereskedelem” *Kronikás*-ának ebből a bön-gészeteiből:

II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának jó kimenetelét biztosítandó, figyelmét a közgazdaságra is kiterjesztette s Hellenbach Godofréd indítványára — ki neki ugyszólván pénzügyminisztere volt — 1705. május 13-án meghívott bocsajított ki

az ország városainak kereskedőjéhez, a melyben az egri főbíborban az év június 4-én tartandó kereskedői gyűlésre hívott meg minden városból két-két képviselőt.

Több mint kétszáz kereskedő gyűlt akkor Egerben össze, a hol *Jánoky* Zsigmond előnölkete alatt a kereskedelem minden ágára kiterjedő határozatokat hoztak.

Igy a *borkereskedelemre* nézve azt, hogy a belföldi forgalomban a bor után — hazai termésű bort értve — a harminczadok eltöröltetnek s csupán a községi italmérségi adók fizetendők.

Kimondotta a kongresszus, hogy az a kereskedő, a ki *akár vízzel, akár más anyaggal bort hamisít, az egész ország területén levő czehekől örökre kizárassék, bora pedig elkoboztassék.*

A borral való kereskedelemről az idegen örémények kizárattak.

Kimondatott ekkor, hogy a borkostolói vagyis közvetítők díja akonként 6—20 dinár, a szerint, a milyen áru bort közvetítették.

A másik, 1707-ben Kassyán tartott kongresszus elnöke *Berthóti* Ferenc generális volt.

Ez — bár nem volt olyan népes — különösen a külkereskedelemre nézve hozott fontos határozatokat.

A gyűlésen osztrák, lengyel, német és orosz küldöttek is részt vettek.

Ezen jelöltettek ki csak a vásárok, a hol a külföldről jövő kalmár áruit lerakhatta.

Igy Észak-Magyarországon Kassa, Bártfa, Eperjes és Lőcsé; Keleten: Kolozsvár, Szatmár; Délen: Eger, Szolnok, Debreczen és Kecskemét jelöltettek ki a külkereskedelem lerakóhelyeireil.

Egyben kimondatott Nagy-Szombat és Kőszeg semlegesége. E két helyre az osztrákok is, a magyarok hordhatták áruikat eladás czéljából.

Mint neutralis területnek, meg volt az az előnye, hogy sem a labancz, sem a kurucz nem zaklatta vammal a kereskedőket.

Nagy hatása lett ennek a borkereskedelemre különösen, mivel a nyugoti országok borvásárlói idesereglettek, hogy a híres és kedvelt magyar borokat beszeressék.

Már annak az évnek őszén oly nagy mennyiségű bort szállítottak Nagy-Szombatba, hogy a városba a kocsik el nem tértek s így a városon kívül tanyáztak.

A kis községben egy-egy heti piac alalmával 30—40 ezer akó bor került eladásra. 1708. áprilisról pedig föl van jegyezve, hogy abban a hónapban 165 ezer akó magyar bort vásároltak meg külföldi kereskedők.

E két helyet kivéve — hová Ausztriából is szállítottak bort, — a többi berakodó városok piacáról ki volt tiltva a külföldi bor behozatala.

Ime, ezeltől 200 évvel sokkal bölcsesbben óvta meg Rákóczi a magyar bor értékét, mint most a tudás és bölcsesség századában a mai kormány.

Társas reggelik.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglisták és Korcsmárosok Ipartársulata” minden pénteken társas reggelit tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

Január 21-án: **Mayer Ferenc** vendéglistájében, V. ker., Arany-János-utca (Tükörpalota).

Január 27-én: **Förster Konrád** vendéglistájében, V. ker., Váci-körút 68.

Február 3-án: **Kiss Henrik** vendéglistájében VI. ker., Teréz-körút 43.

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Budapesti Pinczér-Egyet” jótékonyága.

A mult hól 7-ikén tartott karácsonyfa-ünnepélyére a következő adományok voltak be. Magánadományok: Özv. Schalek Mária 50 K, Glück Frigyes 20 K. Gyűjtő-ívek: Kőrössi és Gönye főp. „Angol királyné” szálloda 193 K, Bernhardt és Mitrovitz „Pannónia” szálloda 132 K, Tilcsér és Seiff, Ehm-féle étterem 147 K, Ebenhő Károly Orsz. Kaszinó 38 K 50 f, Briher János Orsz. Kaszinó 40 K, Jerzicsék János Nemzeti Kaszinó 16 K 60 f, Kriszt Ferenc magán 2 K, Wagner Vilmos magán 5 K, Krassy Bódog főp. „Bristol” 18 K, König Jakab főp. „Hungária” 87 K, Stözel Nándor főp. „Vadászkürt” 40 K, Kittner János Neusiedler-féle étterem 31 K, Sauer és Gerstner „Pilseni sörcsarnok” 70 K, Gelbmann András főp. Braun-féle étterem 102 K, Braun Lipót főp. „Virágokor” 74 K, Csizmadia János Gundel-féle borozó 2 K, Scherübl Károly „London” szálloda 25 K, Juresch Ferenc „Páris” szálloda kávéház 15 K, caál A. és Rehling József Klivényi 30 K 40 f, Gebauer Ferenc Jahn-féle étterem 4 K 70 f, Kovácsik Ignác Prindl-féle étterem 19 K, Vig József Wampetics 16 K 64 f, Török István kávéházi főp. „Royal” 10 K 20 f, Kállar Ferenc Lippert-féle étterem 26 K 60 f, Mayr József főp. „Metropole” 52 K 40 f, Strasser József „József főherczeg” szálloda 7 K, Hoffmann Mátyas „Debreczen” szálló 10 K, Almássy Károly főp. Nemzeti Kaszinó 20 K, Zidarits Ödön „Korona-sörcsarnok” 5 K, Pázmán Filöp Jakab Közp. vásárcsarnok 23 K 50 f, Gebauer Antal és neje „Fiume” szálloda 6 K, Fuchs János főp. „Fehérló” szálloda 23 K 50 f, Kaszás Lajos főp. Muhr-féle étterem 23 K, Mialics Mihály vendéglist. Kerepesi-ut 10. sz. 11 K 20 f, Schuller Ferenc főp. Drechsler-féle étterem 10 K, Kerecz Ferenc vendéglist. Károly-körút 1 K, Fürst Tivadar vendéglist. „Zenélő óra” 10 K, Baár Ferenc főp. Nyugoti p. u. étterem 23 K 20 f, Koch Kornél „Mintavendéglist”, Csarnok-tér 3 K 90 f, Herkner Ferenc főp. Bányai-féle étterem 18 K 22 f, Frombold Gyula főp. „Metropole” kávéház 12 K, Frencsér István Ede főp. „Bristol” szálloda 20 K 60 f, Aszner János főp. Császárfürdő 7 K 60 f, Zselezen Lajos fizetőp. Drechsler-étterem 31 K 50 f, Pantol Márton főp. Drechsler-féle szeparé 56 K 40 f, Balda Nándor kávéházi főp. „Hungária” 10 K, Ehm Nándor „Hungária” szálloda 10 K, Kratochvil Ede főportás „Hungária” 6 K, Hámor József Nemzeti Kaszinó 15 K, Holub Rezső főp. Nemzeti Kaszinó 15 K, Etl Lajos főportás „Orient” szálloda 2 K 40 f, Keleti Henrik igazgató „Folie Caprice” 18 K 60 f, Dobler és Németh főp. „Royal” szálloda 130 K 20 f, Langhans József szobafőnök „Royal” 22 K 70 f, Dékán Sándor vendéglist. Csömöri-ut 3 K 80 f, ifj. Górf Gyula vendéglist. József-körút 2 K 40 f, Arany József Putnoki-étterem 10 K 10 f, Stubenwohl István Moser-féle étterem 1 K,

Bohnn Frigyes f. p. „Vadászkürt” 16 K 30 f, Hicke József vendéglős, Hájós-utca 3 K, Kiegel István f. p. „Erzsébeti” kávéház 2 K, Harott Nándor éth. Meditz-féle vendéglő Budán 20 K, Tary Pál éth. Putzer-féle étterem 18 K, Szeredy János f. p. Kovácsics-féle étterem 7 K 40 f, Fellegi Ottó saját helyiségünk 21 K 20 f, Rózsavölgyi Béla saját helyiségünk 8 K, Tomola Roland f. p. Váradi-étterem 5 K, Labez Frigyes kávéház tulajdonos 1 K, Fővárosi Orfeum 44 K 36 f, Ritter Frigyes tüzérlakanya 23 K 40 f, Steasy és Mohrbach Keleti p. u. 18 K 10 f, Ohmann Jakob f. p. „Continental” 102 K 60 f, Gindl Vilmos f. p. Szikszay-féle étterem 10 K 30 f, Raska József f. p. „Orient” 17 K, Tamási Ignác Janura-féle vendéglő 2 K, Zsufa János f. p. „Club” kávéház 3 K, Varga Ferenc Lipótvárosi Kaszinó 16 K. Összesen 2177 K 52 f. — Felöltöztetett 47 gyermek, 25 fiú és 22 leány. Uzsonnával megvendégelttek; gyümölcsessel és süteménnyel megajándékoztattak.

Kimutató. A budapesti vendéglősök társas reggelijein az 1904. évben a következő adományok folytak be: 8/I. Fischer Miksa adománya 50 K. Gundel Jánosnál 2450 K. 15/I. Mayer Ferencnél 580. 22/I. Petánovits Józsefnél, „Pilseni sörcsarnok” 1120. 29/I. Förster Konrádnál 1370. 5/II. Prindl Nándornál 1160. 12/II. Jahn Edénél 760. 19/II. Fejér Gyulánál 730. 26/II. Özv. Pribitzer Sándornál 100. — 4/III. Lippert Lajosnál 9. — 11/III. Palkovics Edénél 10. — 18/III. Potzmann Mátyásnál 950. 24/III. Kommer Jánosnál 9. — Spalt Mátyás adománya 20. — 1/IV. Nagypéntek — 8/IV. Neményi Bélánál 9. — 15/IV. Petánovits Józsefnél, „Metropol” 2280. 22/IV. Burger Károlynál 850. 29/IV. Deutsch Pálnál 10. — 6/V. Özv. Schárhánn Jánosnál 850. 13/V. Blaschka Istvánnál 890. 20/V. Hruschka Jánosnál 20. — 27/V. Ébner Ferencnél 12. — 3/VI. Kovács E. M. nál 20. — 10/VI. és 17/VI. Kongressus — 24/VI. Doktor Lászlónál 510. 1/VII. Noszek Ignácnál 410. 8/VII. Bittner Alajosnál 10. — 15/VII. Ifj. Krizit Ferencnél 15. — 22/VII. Éhm Jánosnál 1230. 29/VII. Dökker Ferencnél 450. 5/VIII. Hevesi Adolfnál 440. 12/VIII. Táborny Ferencnél 690. 19/VIII. Doktor Lászlónál 1080. 26/VIII. Rezső Mihálynál 540. 2/IX. Szűcs és Baliánál 770. 9/IX. Mehringer Rezsónél 830. 16/IX. Müller Antalnál 1360. 23/IX. Hack Istvánnál 5. — 30/IX. Schnell Józsefnél 820. 7/X. Mayer Józsefnél 740. 14/X. Mády Lajosnál 760. 21/X. Petánovits Józsefnél, „Metropol” 850. 28/X. Krammer Miksánál 330. 4/XI. Zöldhegyi Lajosnál 270. 11/XI. Némethy Mátyásnál 580. 18/XI. Lippert Lajosnál 920. 25/XI. Gürsch Gyulánál 411. 2/XII. Dvorzák Jánosnál 5. — 9/XII. Hofbauer Lipótnál 490. 16/XII. Pelzmann Ferencnél 1750. 23/XII. Fürst Tivadarnál 20. — 30/XII. Kommer Ferencnél 680. Összesen 633. — K. — Kiadás: Jan. — decz. Kraut Benjamin 12 óra a 10 K, 120 K. Berner 20 K. 20/XII. Augustz János 15 K. 22/XII. Kubek Mária 10 K. 22/XII. Miklós Géza 10 K. Összesen 175 K. — Bevétel 633 K, kiadás 175 K, marad 458 K. Gundel, élnök. Krist Ferenc, pénztáros. Willburger Károly, ellenőr.

Kávéház átvétele. Makón az „Otthon” kávéházat Fried Gyula barátunktól Winkler Jakab volt kunhalasi szállás szaktársunk vette át. Sok szerencsét!

Törley jelöltetése. A szabadkai választó polgárok Törley József egészséggyárosunkat léptették fel képviselőjelöltül s evégből Szabadka város legelőkelőbb polgáraitól álló küldöttség tisztelettel nő a fővárosban. Törley József megválasztását a vendéglősök nagy része is örömmel üdvözlölné,

mert hazánk egyik legelőkelőbb nagyiparosa s hozzánk közel álló derék honatját nyerne vele a parlament.

Vendéglősök és pinczerek bálja. A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsma-rosok ipartársulata” a budapesti pinczeregyüttel, mint minden évben, ezidén is együttesen tartja meg zártkörű táncvigalmát. A bálbizottság már megalakult s bálanyául Pelzmann Ferencné urnót nyerték meg. Bálélnők lett Petánovits József, pénztáros Fürst Tivadár, Maloschik A. és Mehringer R. A pinczér-egylet részéről pedig bálélnők Mitrovácz Adolf, alelnök Gelbmann András, pénztáros Kolb Gusztáv.

Lipce borpinczéje. A németeknél igazibor-kultusz van s a hatóságok is megtesznek mindent, hogy a nép jó bort olcsón élvezhessen. Lipce város most új, nagy-szerű borpinczét építtetett, a melytől 1905. évi nov. 1-én nyílt meg. A pincze óriási méretekkél bír, hossza 60 méter, szélessége 13 m; területe 1040 négyszög méter; 700 ülőhely van benne; a 14 kerek oszlop közt 6—6 méter hosszú az ivnyílás. A boros hordók és palackok egy 114 méter hosszú folyosó mentén sorakoznak. Fehérborkból 210,000 palack, vörös és délvideki borkból 30,000 palack van készleten. A régi Pleissenburg középkori pinczéiben boroshordók sorakoznak egyenkint 5000 liter borral. A pincze berendezésére a város 300,000 márkát szavazott meg. A bormérés házilag kezeli a város és tiszta moseli, rajnai vagy bordeauxi bor 2 decziliterjét már 25 fillérért lehet kapni.

A székely vizek. Egy erdélyi kereskedő írja a következőket: Nincs a föld kereségének egy eylan darab helye még, a hol annyi gyógyhatású ásványvíz volna, mint a Székelyföldön. Remek gyógyvizeink mégis alig ismeretesek. Oka ennek főképe a nagy szállítási költség, továbbá az, hogy a tulajdonosoknak nincsen sem kellő tőkájük, sem megfelelő kereskedelmi összeköttetésük; másrészt pedig az is, hogy a magyar orvosok nagyrésze tájékozatlan vizeink minőségéről és mesés gyógyhatásáról s így nem ajánlják betegeknek. Ennek révén pedig gyorsan mennének át a közhasználatba legalább azok a vizek, a melyek a kereskedelem forgalmazására már készen állanak. Ujabbán az alföldi nagy magyar városokban levő székelytársaságok — s ezek közt első helyen áll a szegedi — fejtenek ki nagy akciózt a székely ásványvizek közhasználatúvá tételére. Csak a hazai fogyasztás révén is milliókat lehetne megforgatni e téren. A világhírű borszeiki víz kivételre érdekében a kelet felé, sőt Amerikába is a furdó uj bérloje szomat-tevő tevékenységet fejt ki, melynek üdvös eredménye remélhető. Kérjük a kereskedelmi miniszter urat, hogy kegyeskedjék a székely ásványvizek részére szállítási kedvezményt engedélyezni és kieszközölni, hogy a Magyarország területén futó vasúti étkező kocsiakra a székely ásványvíz is bevezetessék. A kérelem a kormány részéről teljesítendő volna, de viszont a főszékelytöbbség is lehetne annyi hazafiság és annyi jóakarát, hogy a hamisított és drága külföldi vizektől végre a hazai vizekhez térne, különösen a székely vizekhez, hogy a székeség jóllétét elősegítse.

Francia jóslat a szüretéről. A hivatalos termésbecslés szerint Franciaország az idén 59 millió hektoliter bort vár, de a „Moniteur Vinicole” 62 millió hektoliterre becsüli Franciaország 1904. évi szüretjét.

Rákóczi pinczéje. Az lehetett ám a pincze, a mely a 120 négyszög méter területet elfoglaló uradalmak borait magában rejtgette. Nem is egy pincze volt ez, de a legnagyobb, legértékesebb tartalmazta a

munkácsi pincze volt. Hogy milyen vagyon képeztek Rákóczi borai, hogy a mikor édes anyjával, Zrinyi Ilonával, a nyomorult Absolon árulása miatt, osztrák kézbe került 351 társzeker szállította Bécsbe Rákóczi elképzelhetetlen értékű kincseit. Ebben az időben Kollonics, a gyám, leltároztatta és felbecsülte a talált javakat, persze úgy, hogy a kis és nagy tolvajok mentől többet sikkaszthassanak és rabolhassanak maguknak és Bécsnek. Ekkorról maradt fenn a talált borok jegyzéke s hivatalosan, azaz galádul megállapított becsértékük. A leltár szerint Munkácson volt ötszázharmincnygy gönczi hordó (130—140 literes) egy éves bor, közönséges; ennek akóját a császári biztos két forintjával vette fel s az 1293 akó bort összértékben 2586 forintot jegyezte elő. Másorban fölvettek: 229 hordó — 647 akó bort; akóját négy forintjával számítva: 2588 frt értékben; azután 156 hordó — 385 akó — erdélyi bort, akóját 3 frtjával 468 frton; 97 hordó asszubort — 319 akó tartalmat — akóját husz forintjával 3509 frton. A limitáció megbízhatatlanságát misem mutatja jobban, mint ez a fölvetel, mert nagyon jól tudjuk, hogy a tokaji bort úgy a lengyel, mint az orosz és a porosz főnemsek szívesen fizettek akónként hatvan tallért, míg az „essenzia” néven ismert 8—10 éves asszubortot százötven—kétszáz tallért is adtak. A patoki borpinczében még több volt a bor. Az itt fölvetett leltár szerint a borszeiki állt: 1945 hordó újborból — 4789 akó tartalommal, 1237 hordó óborból — 3208 akó tartalommal, 876 hordó erdélyi óborból — 2495 akó tartalommal, 991 hordó asszuborból — 2104 akó tartalommal és 156 hordó esszenciából — 158 akó tartalommal. A sárosi várkastélyban (Eperjes mellet fekvő s II. Rákóczi Ferencnek, mint fiatal házasnak és sárosi főispánnak pár évig kedvencz tartózkodási helye volt, ahol ifjú feleségével, Hesseni Saroltával lakott s ahol 1701-ben el is fogták) találtak: 659 hordó közönséges bort — 1602 akó tartalommal, 304 hordó óbort — 897 akó tartalommal, 69 hordó asszubort — 188 akó tartalommal, 46 hordó vörös bort — 450 akó tartalommal, 25 hordó ó-asszult — 47 akó tartalommal. Vichnyén: 149 hordó — 401 akónyi újbort, 88 hordó — 260 akónyi óbort, 123 hordó — 369 akónyi lőrsőrbort. Hogy a többi — igen számos várkastélyban hol és mennyi bort találtak, arról nincs szó semmi. Pedig kellett lenni még többnek, hanem valószerű, hogy a becsülsök jól és alaposan elgazdálkodták. Kollonics jegyzeteiből látjuk, hogy az ő gyámkodása idejében, 1902-ben, a Rákóczi-uradalmakon a következő bortermést jelentették sáfárai: a Hegyalján termett ez évben nyolczezer-kétszázhusz hordó bor — 2160 akó tartalommal, 2450 hordóval pedig asszubort készítettek — 4900 akó tartalommal, Erdélyben termett 1297 hordó hordó bor — 3480 akó tartalommal, a Szilágyságban termett 2061 hordó bor — 5649 akó tartalommal s a kisebb szőlőbirtokokról Patakra szállított ez évi borok mennyisége 1968 hordót tettek ki 4968 akó tartalommal, vagyis az említett évben a Rákóczi-uradalom szőlőben termett összesen negyvenezerszázötvenhét akó bor, vagyis kétfélmilliókésztízszázötvennyolczezer-hétszázkilenczvenkét liter bor.

Árleszállítás a borvizeknek és hűsítő italoknak. A berlini vendéglősök elhatározták, hogy az ásványvizek, mesterséges borvizek, limonádé, tea s egyéb szörpös italok árát leszállítják. Ezeknek az árát találják túlságosnak s ez nem is valami nagy újság. A kávéházi és korcsmai iparban ezek azok a cikkek, amelyeknek az

üzlet egzisztenciájára és jövedelmezőségére nagyon fontos szerep jut. A befektetés itt a legesekélyebbe, tehát a haszon a legnagyobb, hogy pótoljon egyet-mást kevésbé eredményes ágakban. Különben nem is lehetne az üzem a fényes helyiségekben, amelyekre elvlegre meg kell fizetnie annak, a ki kellemesen érzi magát benne. A berlini vendéglősök ebből a könnyű haszonból engedtek „általános óhajásra”. Olcsóbbá teszik az ártaflan italkokat, a mi kétfős érdem. Mert ha olcsóbb a limonádé, konkurencziát csinálhat az alkoholnak is. Ez pedig megint nem érdeke a berlini korcsmárosnak és mégis nagy plakátokon hirdetik helyiségeikben. Nálunk is jó volna a vendéglősöknek megállapodásra jutniok a forrástulajdonosokkal az iránt, hogy az ásványvizeket olcsóbban adhatnák, mert ezek — különösen nálunk, a hol ásványvizekben oly nagy a bőség — túlságosan drágák. Az árengedmény busásan visszatérülne a nagyobb fogyasztás által.

Japán saláta. China és Japán kezd hódítani, nemcsak Mandzsuriában, hanem a civilizált világban is. A kínai, japán művészet, a budhistai bölcsezet mind több tért hódít a nyugaton. Több ízben jelentették már, hogy az angol, különösen az amerikai konyha már meghódolt a japán-chinai szakácsművészetnek. Így legutóbb új salátával gazdagította az emberiséget. Hogy a chrysanthemum bájos virága salátának is jó, arra Fusimi herceg, a mikádó öccse tanította meg az amerikaiakat, ki nemrég hosszabb ideig ott tartózkodott. A herceget nagyon kellemesen lepte meg az, hogy úgy Washingtonban, mint New-Yorkban szelvében dívat a chrysanthemum s azt kérdezte az amerikaiaktól, hogy a festőiesen impozáns virágot szokták-e salátának használni. Ezen a hölgyek csudálkoztak el legjobban, a kik azt hitték, hogy a chrysanthemum Japánban szent virág. A herceg elég szeretetreméltó volt a saláta receptjét mindjárt meg is adni. Ez ember a friss virágot öt-hat percig forró vízbe mártja, azután hirtelen hideg vízbe teszi s ott hagyja pár percig, a virágleveleket ezután a szokásos módon eczettel, olajjal, borssal keverik s főládják. A herceg szerint a japán ember még télen sem akarja nélkülözni ezt a kedvencz eledelét s e célra a virágleveleket megszáritja és elteszi. Télen forró vízbe mártja, miáltal visszanyeri eredeti alakját. Japánban különben csak a fehér és sárga chrysanthemumot használják erre a célra. Mivel az amerikai ember minden újnak boldogja, most Washingtonban és New-Yorkban a chrysanthemum-saláta járja.

A bortermelők gyászja. Nem a mi szakmánk embere volt, de a mi érdekeinknek is sok jó szolgálatot tett, szervezve és irányítva a bortermelők korszerű mozgalma. Kiváló szellemű férfiú volt, a ki még fiatalon, a mezőgazdasági élet vezér-egyeniségi közé küzdött fel magát. **Baross** Károlyról, a „Borászati Lapok” volt szerkesztőjéről s az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tevékeny titkáráról van szó, a ki hosszas szenvedés után elköltözött az élők sorából. Csak 1865-ben született, tehát csaknem ifjan tért meg őseihez. A hivatott írónak, a közélet érdemes munkásának, mint szakmánk jóakarójának, mi is tartozunk a megemlékezés egy virágszállal!

Esküvő. *François* Césár, *François* Lajos budafoki hírneves pezsgőgyáros és községi bíró rokonszenves testvéröccse, vendéglőseink közbecsülésben álló jóbarátja, folyó hó 21-én délelőtt 11 órakor esküszik örök hűségét *Knausz* Fány kisasszonynak. Mi is tisztá szívvel üdvözöljük az új házaspárt, kívánván, hogy családi körük a boldogság és béke örökös tanyája legyen.

Halalozások. *Kleintin* Károly fővárosi háztulajdonos, a kévásipártársulat volt alnelnöke, e hónap 1-én, életének 74 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — *Leheti* Antal fővárosi vendéglős, *Leheti* József szaktársunk édesatyja, e hó 2-ikán 58 éves korában jobblétre szerdült. A boldogultnak végső tisztességételen a kistéfényi polgárok *Tétr* Mihály esperes vezetése mellett nagy számban rokonság siratja, köztük testvéröccse *Leheti* István fővárosi vendéglős szaktársunk is. — *Vincze* Imre Lajos, kőbányai vendéglős e hó 11-én jobblétre szerdült. Béke poraikra!

Vendéglő átvétel. *Bittner* József fővárosi vendéglős és háztulajdonos, átvette a IX. ker. Csarnok-tér 5. szám alatt levő jómenetű vendéglőt *Koch* Kornél szaktársunktól.

A kocsmák és pálnakmerések szabályrendelete. A főváros a mult év folyamán a kocsmákról, sörházakról és pálnakmerésekről szóló szabályrendeletet alkotott és azt, mint akkor közzöltük, kormányhatósági jóváhagyás végett fölterjesztette. A belügy-miniszter most közölte erre a szabályrendeletre vonatkozó észrevételeit, melyekből ezeket közöljük:

A szabályrendelet 3. §-a, mely a pincehelyiségekben gyakorolható kocsmá- vagy sörházüzlet helyiségeinek kelleit állapítja meg s amely szerint a kerületi előjáróság az üzlet folytatását megtilthatja, ellenfében áll az állami élelmezési jövedékről szóló 1889. évi XXV. törvényekben foglalt rendelkezésekkel, mert arra nézve, hogy italmérési helyiségnek mily feltételekkel kell birmia, az idézett törvény 4. §-a intezkedik; annak elbírása pedig, hogy az italmérési helyiségül bejelentett helyiség elfogadható-e, az említett törvény 4. és 10. §-a értelmében az államrendőrség hatáskörébe tartozik. Továbbá abtan az esetben, ha valamely kimerési üzletnek más helyiségbe áthelyezése közérdekből szükségesnek mutatkozik, az erre vonatkozó felhívás kibocsátására a pénzügyigazgatóság illetékes. Ennélfogva a szabályrendelet 3. §-a töröndő. Egyebekben a miniszter néhány stílusos módosítást kíván és azt teszi hozzá, hogy a jelzett módon helyesbített szabályrendeletet jóvá fogja jazyti, mert az ez ellen beadott felebbzéseket figyelembe vehetőek nem találta.

Szálloda átvételek. Désen az Angol-szállodát *Offiák* Antaltól *Goldstein* Armin volt beszerzei kávév vette át. — Váczon a „Kuria” szállodát *Ehmann* Pál, a Budapesti Krisztinavárosi Kaszinó volt vendéglőse vette át, míg helyébe *Pásztor* Endre, a mármaroszigeti „Korona” szálló volt főpinczére lépett.

Kávéház átvételek. Beszterczen az Európákávéházat *Moldován* Dani ismert nevű főpinczer vette át Gyulafehérvárról. — Budapesten a kerepesi-utli „Wekerle” kávé-

házat *Glaser* Fülöp barátunk *Birmann* Fülöpnek adta át.

Arad emelkedése. Mint az „Aradi Híradó” jelenti, az „Aradhegyaljai motoros vasutársaság” vonala mentén két modern berendezésű nyári vendéglőt épített. Egyet *Gloviczky* határában, egyet pedig a regényes fekvésű *kladovai* völgyben. A vendéglőkben kínálózó kényelem, de különösen a természeti szépségek s az üdítő levegő látogatott kirándulóhelyéle teszik a két mulatóhelyet s az aradiak méltán örvendeznek a derék vasutársaság okos vállalkozásának.

Tisztító szesz. Olyan esetben, mikor nem használhatjuk a benzint, mivel szaga elég sokáig érezhető, egy másik szeszt használunk, melyet otthon készíthetünk. Ot gr. ciztromoszeszt, 10 gr. fodormentaszest egy fél liter 90 fokos alkoholba teszünk. Utóbb 50 gr. marhaepét és 50 gr. reszelt fehér szappant adunk hozzá. Ezt mind jól megrázzuk és bedugaszoljuk az üveget. A tisztítás éppen úgy történik, mint a benzinnel, csak szárazra kell dörzsolni a helyet, nem pedig öblíteni.

Az Élet (Képes Családi Lapok) újvi száma igen gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. M. Korniss Aranka, Rudnyánszky Gyula pompás költeményei, Petelei István, Cholnoky Viktor novelláján és Becziknéy Bajza Lenke regényén kívül még egész sereg jó közlemény van a lapban. „Az Élet” külön mellékletül Bourget egy érdekesítő regényét közli. E számanak új évi képi közül nagyobb érdeklődésre tarthatnak számot: a „Színészek” cz. daraból és „A rátörtés királykisasszony”-ból készült eredeti felvételek, Syvetonnának és a leányának az arczképe. Montignoso grófnő Dresdából történt kiutasításáról három képét közül az újság egy érdekes cikk kíséretében. A lap felelős szerkesztője Cholnoky Viktor, szerkesztő-tulajdonos pedig Gárdonyi Ignác. A mulatótató, tanulságos és szép íté folyóirat ára negyed évre 3 korona. Mutatványzámmal szívesen szolgál a kiadóhivatal. (Budapest IV., Muzeum-körút 7.)

Nyilt-tér.)*

Magyar Általános Hitelbank

Hirdetmény.

A Magyar Általános Hitelbank részvényeseinek 1905. évi január hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlése a társasági alapoknál 25,000 darab 0.0000 koronával teljes befizetett új részvénynek kibocsátása által 17,000,000 frtról illetőleg 34,000,000 koronáról 44,000,000 koronára emelését határozván el, egyuttal a régi részvények birtokosainak az új részvények átvételére nézve az alapszabályok 9. cikkében biztosított elővételt jó gyakorlatára tekintetében a következő módozatokat állapította teben:

1. A részvényest az alábbi feltételek mellett 17 régi részvénynek öt új részvényhez megállapított arányban az új részvényekre elővételt jó illeti meg. Részvénnyéredékek figyelembe nem vétetnek.

2. A részvényesek által elővételt joguk alapján átveendő új részvényekért darabonként a teljes névértéknek megfelelő 400 korona és a tartalék-alap részére 300 korona fizetendő be, hozzáadva az ezen összeget után 1905. január 1-től a befizetés napjáig járó 5/100-os kamatokal.

3. Az elővételt jó gyakorlatára végett a régi részvények két számjegyzék kíséretében, s melyekhez minták a bejelentési helyeken ingyen kaphatók 1905. február 4-től február 18-ig helybélyeg-

* E rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kávéháztulajdonos, cukrász és vendéglős urak szives figyelmébe!

Az Első Alföldi Cognagyár R.-T. Kecskeméten, szeszfinomítógyára

által engedett valódi tiszta barozkpálinkát 3 literes üvegkorsóban, bérmentetlenül, ingyen korsóban 8 kor. 25 fillér utánvált ellenében szállít a Gyárvezetőség.

☞ Sürgöny és levélczim: „Szeszgyár Kecskemét” ☜

zés végett, az egyes helyeknél szokásos üzleti órákban bemutatandók:

Budapest a társaság pénztáránál: Wienben a „K. K. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe” című intézetnél; Wienben S. M. von Rothschild bankháznál; Berlinben a „Direktion der Diskonto-Gesellschaft” című intézetnél; Berlinben S. Bleichröder bankháznál; M. m. Frankfurtban a „Direktion der Diskonto-Gesellschaft” című intézetnél.

4. Az elővételi jog bejelentése alkalmával a bejelentéshelynél minden bejelentett új részvény után 300 korona tartalékalap számára és ezen összegnek 1905. január 1-től a bejelentés napjáig számítandó 5% kamattal fizetendő be.

Azon részvényes, a ki elővételi jogát az előzőleg említett határidőig és módon nem gyakorolja, elveszti a jogát.

5. A részvényes által bemutatott részvényeket a bejelentési hely a következő záradékkal: „Elővételi jog gyakorolva 1905. Bezugsrecht aussgedehnt” lebélygezi és a lebélyegzés után a részvényesnek a számgjegyzék egyik példányával, a melyben a bejelentett elővételi jogra eső új részvények összege ki van tüntetve, visszatadja.

Ezen jegyzéknek visszaszolgáltatása és részvényenként 400 korona tőkésösszegnek, valamint az 1905. január 1-től az átvételi napig járó 5% kamatoknak lefizetése mellett, az új részvények 1906. évi május hó 1-én lejárá és következő szelvényekkel ellátva a lebélyegzés után nyolc nap múlva kiszolgáltatattak.

6. Ezen tőkésösszeg az elővételi jognak, valamint a 4. pont szerint a tartalékalap részére teljesített befizetések különböző elviesztése mellett, legkésőbb bezárólag 1905. március hó 31-ig egyszerre fizetendő le ugyanazon helyen, a hol a régi részvények lebélyegzése eszközölletett.

7. A német birodalmi helyeken csak német birodalmi bélyeggel ellátott új részvényes adatnak ki; a bélyeg költségeit a részvényes viseli.

8. Az új részvények birtokosai 1905. január 1-től kezdve az üzlet eredményében, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi

részvények birtokosaival egyenlően részt vesznek, az új részvények birtokosait azonban az 1904. évi üzleteredményének hovatartozása tárgyában, valamint az 1904. évi zárszámadások és mérleg tekintetében szavazati jog meg nem illeti.

9. A részvények névértékén felül teljesített befizetés — az új részvények kibocsátásait járó tényleges költségek levonása után — a társasági tartalékalap javára írta.

Budapestben, 1905. évi január hó 5-én.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Pályázati hirdetmény.

A „Magyar Országos Pinczér Egyesület” igazgatósága az elhelyező osztályában

ügyvezetői állásra

az alábbi feltételek mellett ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Feltételek:

1. Fenti állásra pályázhatnak, kik a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják, a magyar és német levelezésben teljesen jártasak, s mint a pinczér szakmához tartozók tökéletes szakismerettel bírjanak.

2. A pályázótól megkívánatik, hogy fedhetlen előéletű, nős, józan szolid legyen, előéletét s eddigi működését okmányokkal igazolja, a vendéglői és kávéházi üzleteknek — elhelyezés szempontjából — szükséges viszonyait, ép úgy a pinczéri kart jól ismerje.

3. A magyar és német nyelven —

sajátkezüleg irt folyamodvány — a javadalmazási feltételeknek kitüntetésével s a 2-ik pontban jelzett okmányokkal felszerelve — legkésőbb 1905. évi január 31-éig — a MOPE igazgatóságához (Dalszínház-u. 1.) nyújtandó be.

Magyar Országos Pinczér Egyesület igazgatósága.

Értesítés.

A „Magyar Szakácsok Köre” a n. é. közönséget értesíti, hogy Budapestben IV., Régi posta-utca II. szám alatt irodát nyitott, hol képzett szakácsok állandóan találhatók, s megrendelhetők.

Bankettek, lakomák, háziestélyek stb. részére

képzett szakácsokat a kör irodája állandóan elhelyez.

Mély tisztelettel
az **Elnökség.**

Szülőkezelői, pincemesteri, vagy e kettőnek egyöntetű vezetésére

állást keres

23 éves ötlen egyén, ki VI. gymnasialis osztály befejezte után elvégezte a pozsonyi szőlőszeti és kertészeti szakiskola 2 éves tanfolyamát. Ezután a baracskai állami szőlőtelepen gyakorlatképen 8 hónapot töltött. Mult év szeptember havában fejezte be a budafoki pinczemesteri tanfolyamot. Úgy a tanfolyami éveiről, valamint gyakorlatképen töltött idejéről jó bizonyítványai vannak. Katonai kötelezettségének eleget tett.

Szíves megkereséseket R. Eötvös Károly címre kér. Kúngós, u. p. Csajágh. (Veszprém-m.)

A legfinomabb palaczkör
a világhírű pilseni polgári söröződe alapított 1842-ben.

Pilseni ősforrás

nevezetű gyártmánya vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4-6 heti tartósság biztosítva. — Budapestben házhöz szállítva. Rendelvényeket szintugy hordósorre kérjük kizárólag címünkre mint a magyarországi vezérképviselőhez küldeni

MEZEY és TÁRSA

Budapest, IX. ker., Ranolder-utca 4. sz.
Telefon 58-60.

SEC SEC

TALISMAN

TÖRLEY JÓZS. ES TSA

PROMONTOR

(BUDAPEST).

DEPOSE

Cs. és klr. udvari és kamarai szállító.

DREHER ANTAL serfőződéje

Budapest—Kőbányán.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. sz.

Ajánlja kitünő minőségű ászok-, király-, márciusi-, kiviteli márciusi-, korona- (a la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márciusi- és bak-sörét. — Saját palaczk-töltés.

Különlegesség: **dupla maláta kősör** kőkorsókban.

Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Hektograf-, bélyegzőfesték-, levélzárjegy-,
kaucsuk- és fém-bélyegző-gyár,
véső-műintézet, számozógép-műhely

≡ **kő- és könyvnyomda** ≡

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszint a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

BUDAPEST, IV. ker., Kigyótér 5. sz.
BÉCS, V., Krongasse 6. saját házában.

HORVATH és CSILLAG MŰ-TEKEASZTAL ES DAKÓ IPARTELEP.
BUDAPEST, VI., Király-utca 19. szám.

Magyar királyi törvényszékiileg bejegyzett cég.

Kávéházi berendezések s egyéb diszmu-asztalos munkák vállalata. Nagy választéku raktár tekeasztalokban. Minden eddiginél olcsóbb árak, a legpontosabb kiszolgálás és jótállás. — Árjegyzék és bővebb értesítések bérmentesen.

Szepességi len-ipar!

Wein Károly és Társai

vászon és asztalnemű-gyárosok

Budapesti főraktára: **IV., Koronaherczegutca 8**
(Haris-bazár épület.)

Minden darab gyárainkból származó árut ezen védjeggyel látjuk el.

Ajánljuk hirneves szepességi vászon, asztalnemű, törülköző, törölő-, csemege-kendő és minden e szakmába vágó gyártmányainkat. — Szállodai fehérnemű berendezésekről költségvetéssel szolgálunk.

Alapítottatott 1834-ben.

Andrényi Kálmán utódai

Aradon.

ajánlják nagyobb részét saját termésű, nagy gondnal ápolat boraikat. A **vámospércsi** saját tulajdonát képező 200 holdas szőlőtelep, továbbá a **vadkerti** és **gyoroki** családi törzsszőlők összeredmése évente 4200—5000 hektolitert tesz ki, melynek tekintélyes része nagyban mint szőlő avagy must és mint új-bor a termelés helyén napi árban értékesítették. Elismert tény, hogy a szőlőfűrtök állapota mily nagy befolyással van az abból nyert bor későbbi fejlődésére.

Vendéglősök és szállodásoknak alkalom nyílik szőlőtelepeinken a legértékesebb, legegészségesebb szőlőt kiválasztani s a sajtólást azonnal megkezdeni. Jól felszerelt présházainkban naponta 200 hektoliter must szűrhető. Szőlőtelepeinken tekintélyes tartalék pinczék is vannak.

Aradi pinczékben bőségesen el van látva a legolcsóbb boroktól kezdve a legritkább, legnemesebb borfajokkal is.

Borminták, árjegyzék ingyen. Előnyárajánlatok postafordultával küldetnek.

BORHEGYI F.

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főraktára

BUDAPEST, Gizella-tér I. (Haas-palota).

Aia. a legjobb francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

≡ A BUDAPESTI ≡

LÉGSZESZGYÁRAK

FELSZERELÉSI IRODÁI

IV. ker., Aranykéz-utca 6. és VII., Erzsébet-körút 19. szám

állandóan raktáron tartanak minden nemű légszesz- és villamvilágításhoz szolgáló, legszebb kivitelű csillárokat és kandallókat, legújabb szerkezetű légszesz-tűzhelyeket és légszeszfűrdőkályhákat-, légszeszfűző-, sütő- és vasaló-készülékeket valamint ipari czélokra szolgáló forrasztó-készülékeket, Bunsen-féle lángzókat stb. Légszeszberendezések a legmérsékeltőbb árak mellett eszközöltetnek.

Gróf Esterházy Sándor

urada mainak mintaszőlőtelepein termelt hegyi borok főraktára és városi pinczéje

BUDAPESTEN, V., Szabadság-tér 15.
Vécsey-utca sarkán.

TELEFON 43-04.

Balatonvidék, Kemenes és Somló hegyvidék borai.

A borok palaczkokban Budapest területén bárhová házhöz szállíttatnak. A vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Üres palaczkok 10 fillérjével vétetnek vissza.

A t. cz. vendéglős-, szállodás-, kávé- és vasuti vendéglős urak engedelmeyben részesülnek.

TÓTH ISTVÁN

Csász. és kir. szabadalmazott forgatható tekeasztal (billiárd) gyára.

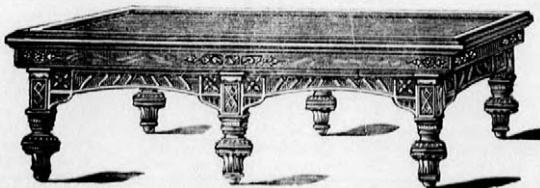
Magyarország legrégibb tekeasztalgyára.

BUDAPEST, VII., NEFELEJTS-UTCZA 38. SZÁM.

Alapítottatott 1858. Diszokmány Páris.

Telefon 60—55.

Tekeasztalok áthuzását és minden hozzátartozó kellékek, vendéglői és kávéházi berendezések elkészítését elvállalom.

Különleges dákokat jutányos árkban számítok.

Vidéki megbízásokat pontosan teljesítek.

Uj és használt tekeasztalok dusan felszerelt raktára.

Nagyméltósági gróf KÁROLYI SÁNDOR ur
FÓTHI URADALMA.

HIRDETMÉNY.

Gróf KÁROLYI SÁNDOR ur Ő Nagyméltósága
tulajdonát képező, a

rákospalotai erdőben,

közvetlen a palota-ujpesti vasutállomás mellett fekvő
ugyanevezett

PARKVENDÉGLŐ

(közuti villamos megállóhely) 1905 január 1-től kezdve

több évre bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Uradalmi inté-**
zéség, Káposztás-Megyeren, Ujpest mellett.

A világhírű francia
DELBECK & Comp
reimsi pezsgőborgyár
és a müncheni Hofbräu
magyarországi főlerakata.

B
r
á
z
a
y
K
á
l
m
á
n

B
r
á
z
a
y
K
á
l
m
á
n

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és
külföldi csemegék,
magyar és francia
pezsgőborok, rum és
tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka,
felvágottak, gyümöl-
csök stb. raktára.

Brázay Kálmánál

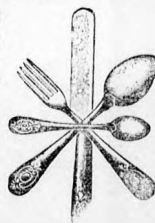
Muzeumkörut 23.

HERRMANN J. L. csász. és kir.
fémáru gyár.
Budapest, IV., Eskü-ut 6.

ajánlja a legszolidabbnak elismert
gyártmányait alpacca-ezüst, chinai
ezüst s alpaccaból **szálloda-,
kávéház- és vendéglő-fel-
szerelések.** ★ ★ ★ ★

Arjegyzekek, költségvetések díjmentesen.

Alapítási év 1819.

Legujabb amerikai rendszerű

sörhűtő és kimérő szekrények

(bor és ásványvíz hűtésére is)

melylyel egy vagy több hordó sör 5—10 kg. jéggel
az utolsó csőpig jéghidegen és kristálytiszta mérhető ki.

Különleges berendezések:

pilseni és bajor sörok kimérésére

Sörshordók a pinczében is elhelyezhetők.

**Levegőnyomással: Levegőszivattyú légkazánal
és vezetékkel, friss levegő részére levegőszűrővel.**

Kívánatra „Amerikai“ víz- és folyékony szén-
sav nyomású berendezések is szállítunk.

Arjegyzekekkel bérmentve szolgálunk.

Hazlinszky gyógyszerész és Társai

szab. szifon-szivizgép, amerikai sör- és borhűtő és kimérő készülékek gyára

BUDAPEST, VII. Bem-utca 3. Keleti pályaudvar mellett.

MUSTÁR
(eredeti francia-mód)
valamint kitűnő minőségű
paradicsom

1 és 5 literes üvegekben
vendéglős urak részére
kapható

MOCZNIK L. conservgyárában
Budapest, VIII., Alföldi-utca 10.

A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

Az
„Erdélyi Pincze-Egylet”

esászári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVAROTT.

Sürgönyezim: **Bortermelők szövetsége Kolozsvár.**

Ajánlja egyenesen a szövetséget termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmeget nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű

**fehér- és- veres-, asztali-, pecsenye-,
csemege- és gyógyborait.**

Megkeresésekre készséggel küld árlapot

az igazgatóság.

**China- és alpacca-ezüst
szálloda-, kávéház- és
vendéglő felszerelések**

legolcsóbban és legjobb minőségben jótállás mellett

Szandrik ezüstáru-gyár

közp. főraktáránál

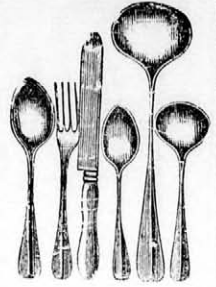
BUDAPEST, IV., Városház-tér 2. sz.

Saját arany- és ezüst-bányák.

Gyártelep: **ALSÓ-HAMOR (Bármegye).**

Evőeszközök alpacából:

12 db asztali kanál	K 10.50	12 db kávéskanál	K 5.20
12 " " villa	K 10.50	12 " mozsákanál	K 4.20
12 " " kés	K 11.40	1 " tovaszóró kanál	K 3.42
12 " desszert	K 9.20	1 " tejmérő kanál	K 1.03
12 " " villa	K 8.70	1 " főzelékmerő kanál	K 2.03

TELEFON SZAM 218.

TELEFON SZAM 218.

==== Kávéházi felszerelések ====

NOVÁGH KÁROLY

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 11. sz.

Mű- és diszmi-esztergályos, elefántcsont-tekegolyó és kávéházi játékszerek készítője. — Tajték- és borostyánkő, dohányzószerek, u. m. lignum sanctum-golyók, bábuk és sétatotok.

Javitások a legolcsóbb árszámitás mellett elfogadtnak.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt

Schreiber J. és unokaöccserei

BUDAPEST,

IV., Régi posta-utca 10. (félemelet)

Nagy raktár

ÜVEGÁRUKBAN

vendéglők és kávéházak részére.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Eladó üzlet.

DEVÁN, a „Nemzeti Kaszáló” épületben levő kávéház, étterem, bor- és sörcsarnok, összes berendezéssel kedvező feltételek mellett eladó. Évi bér 1700 ft. Nyári helyiség és gazdasági udvar, jégverem, faszín stb. a vendéglős tulajdonát képezik.

Márton Béla, bérlő
Deván.

HIRMANN FERENCZ

rezáru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszvételhez szükséges rezárúkat. Bor- és sör-szivattyúkat, sör-kimérő-készülékeket légnymással, valamint mindenemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és rézsúlyokat. — Alapítva 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításon az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON 29-03.

A kénmentes

Ilona

artézi savanyúvíz majdnem minden vendéglőben, fűszer- és csemegekereskedésben, valamint a központi tejszarnok összes fiókjaiban kapható.

Utánzatolt óva lesz!

Csak akkor valódi, ha a címke az „Ilona” védjegyvel van ellátva. Vidéki megrendelések intézendők az „Artesia” részvénytársasághoz, Budapest, VII., Egressy-ut 20/a. Telefon 50-72.

MUSTÁR.

Édes magyar mustárt 1 kiló 1 kor. 20 fillér. 5 kilós póstaesomagot bérmentve 6 kor. 50 fillért szállít a „Szőlés és Bortermelő Szövetség. Debreczen.”

Hubert J. E. Pozsony

Csász. és kir. udvari szállító

Különlegességi jegy:

GENTRY CLUB

a Budapesti országos kaszinó pezsgője.

Képviselő:

KUTASSY VINCZE ur

BUDAPEST, V., Árpád-utca 9. szám.

Csillaghegyi forrásvíz szénsavval telített kitünő üdítőviz.

Ez a víz a Békásmegyer község (Pestmegye) határában fekvő Csillaghegy tövében az Árpád-forrásnak nevezett igen régóta ismert, kitünő izű és tisztaságú forrásból fakad. Szénsavval telítve igen jóízű, eltartható szagtalan asztali vagy borhoz való üdítőital. A forrás hatóságilag és vegyileg megvizsgáltatott, kifogástalannak és szénsavval való telítésre alkalmasnak találtatott. — Kapható mindenütt.

Telep: Csillaghegy (Békásmegyer.)

Fővárosi iroda: I., Attila-körút 37. szám alatt.

Raktár: III., Lajos-utca 9. — Telefon: 78-318.

Tulajdonos: **CSILLAGHEGYI FORRÁSVÍZ**
Hegedűs Lajos, Gamauf Géza és Társai.

Kispesten Kisfaludi-utca 83. szám alatt
vendéglő
170 hektó borral beteljeség miatt eladó.

Első magyar üvegyár r.-t.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca és Ferencz
József-tér sarkán. (Diana-fürdő.)

Vendéglői, kávéházi, háztartási
üvegyár.

Wahlkampf és Görög

BUDAPEST, V. kerület, Nádor-utca 17. szám.

Ajánljuk a vendéglős uraknak **ásványvíz szükségletüket**

Dr. Angyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kélli, dr. Korányi, dr. Laufenauser és dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

dupla malátásör Szent István védjeggyel
a kőbányai polgári serfőző r.-t. készítménye
a söripar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kitünő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá verszegényeknek és lábadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, vegre igen fontos szoptató nőknél. — Kapható Budapesten minden fűszer- és csemege-üzletben. A vidékre a sörfőzde maga szállítja.

Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palack (palackokon kívül) 40 fillér egy kis palack 32 fillér.

Figyelem!! Hazai ipar. Figyelem!!

Vendéglősök és fizető pinczerek

szíves figyelmébe ajánlom ujonnan feltalált

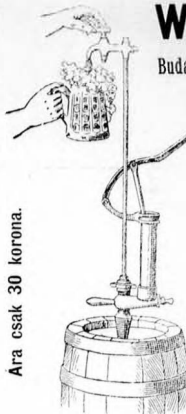
oldal-zsebtárczámat,

mely hátán bekeretezve tartja a számoló czédulákat, úgy hogy nem kell többé azokat számoláskor a tárcza belsejéből kivenni.

Árak: 3.50-tól 5 forintig.

Számoló czédulák hármikor a táskába illően ingyen. Rendkívül nagy raktár pinczér-táskákban, melyeknek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felső rész az aljával egy darabból készült, a legújatosabb árak mellett. — Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatankint 2, 3, 4, 5 és 6 frt. — Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göresér, gummiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzóriumok és a legkülönfélébb betegápolási czikkeken.

Kaphatók: **Molnár Vilmos** keztyű- és sérvkötő-gyárosszal
BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. (Központi városház).

Ara csak 30 korona.

Watterich A.

Budapest, VII., Dohány-u. 6.

Vendéglős urak
figyelmébe!!

A 48. számú szab. lényomású sűrűkimerő készülék, mely abban különbözik a többi készülékektől, hogy önműködőleg záródik; tehát minden járattal egyén kezelheti, s nincs kitéve az elrontásnak.

Az árkülönbözet aránylag az előnyvel oly csekély hogy az mindenkinek ajánlható.

NÉMETH TESTVÉREK

előzött KRISTÓFFY és NÉMETH

BUDAPEST,
VII., Király-utca 19. Telefon 29—91.

Ajánl a t. vendéglős és szállodás uraknak teljes konyhaberendezéseket, megbízható minőségben, mérsékelt árak mellett.

A legjobb pezsgő
Diadal Sec
Eberhardt Antal és Trsa
gyárából, Budafok.

Egy 4 éves fordítható Szeifert-féle BILLIARD-ASZTAL még jó karban van, dákókkal, golyókkal és 3 márvány-asztalal együtt olcsón eladó; Mauthner Adolf nagyvendéglősnél Bermenben.

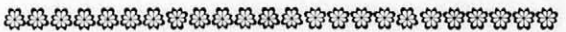
A szénsavdus ásványvizek királya a

**BORSZÉKI
BORVÍZ**

kitünő gyógyvíz és
üdítő ital
mindenütt kapható.

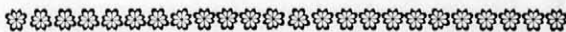
BUDAPEST, V. Arany János-utca 16. — TELEFON 45—35. — saját kezelésében főraktárt nyitott. A legfrissebb töltésű Borszéki borvíz bármilyen mennyiségben házhoz szállítatik.

Olcsó cseh párna-toll!

5 kiló most fozott: 9 kor. 60 f., jobb minőségű 12 kor., fehér pehelykönyű 18—24 k., hófehér pehelykönyű 30—36 k. — Küldés utánvétellel franko. Nemtetsző árúk kieserlőtetnek s a portóköltség megtérítetik.

BENEDIKT SACHSEL, LOBES 186, Post PILSEN, Böhmen.

DOMINO

Extra Dry PEZSGŐ

***

Párisi világkiállítás 1900 arany érem

***

BELATINY ARTHUR VELENCZE
(Fejérmegye)

Kizárólag csak valódi KELETI SZŐNYEGEK

A legnagyobb választékban!

A legolcsóbb szabott árak mellett!

AGÓBIÁN ÉS ADORJÁN

Budapest IV., Váci-utca 36. (Klotild palota.)

Nagy karácsonyi occassió!

500 darab

kiváló jó minőségű és remek rajzu
valódi perzsaszőnyeg

5 frt, 7 frt, 12 frt, 20 frt, 25 frt, 35 frt és feljebb.

TELEFON SZ. 79-13.

NERNST-LÁMPA

. Typus kis ebb áramerősségű ivlám-
pák pótlására.

B. Typus izzólámpák helyettesítésére.

C. Typus főképpen szabadon való al-
kalmazásra.

Nernst-express-lámpa, azonnal világít.

Nernst többszörös lámpa normális iv-
lámák pótlására.

Nernst vetítő-lámpa, kinematograf s
hasonló czélokra.

▶ Otven százalék árammegtakarítás.

Szép fehér, abszolút nyugodt fény.

Magas feszültségekhez kiválóan alkalmas.

Általános Villamossági Társulat Budapesti Fiók

A. E. G. FILIALE BUDAPEST.

Budapest, VI. ker., Teréz-körut 43a.

Transylvania Sec

Louis François & Co.

császári és kir. udvari szállítók.

Fülöp Szász Coburg Göthai Herczeg Ő Fensége szállítói.

BUDAFOK.

12 elsőrendű kitüntetés.

Főraktár:

BORHEGYI FERENC

Budapest, V. ker., Gizella-tér 1. szám.

Hors Concours.

Vezérképviselőség:

RUDA és BLOCHMANN

Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 16. szám.

Sürgönczim: **FRANCOIS BUDAFOK.**

Telefon: **BUDAFOK 15. SZÁM.**

Védjegy.

Angol „PORTER SÖR”

Orvostanárók által ajánlva

gyomor-bajosok,

tüdő-bajosok,

lábadozó betegek,

vérszegények,

idegesek és

álmattanságban

szenvedőknek.

mert dus maláta

tartalmánál

fogva

hizlal, erőt ad és

a zaklatott

idegeket

megnyugtatja.

Károly István főherczeg

saybuschi sörfőzdéjéből.

UGYANEZEN SÖRFŐZDÉBŐL.

„HOFTAFELBRÄU”

mely a müncheni „Hofbräu”, „Spatenbräu”, „Löwenbräu”, „Psychorbräu” és „Augustiner” összes jó tulajdonságait magában egyesíti és a mellett jóval olcsóbb, mert nem kell érte vámot és drága szállítási költséget fizetni.

Kapható hordókban és üvegekben

SCHÄTZ JÓZSEF

vezérképviselőnél

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

Ájánkőzés.

Egy minden tekintetben szakképzett üzletember csaposa, vendéglősi vagy üzletvezetői állást keres jobbmertű vendéglőben. Czim a kiadóhivataltban.